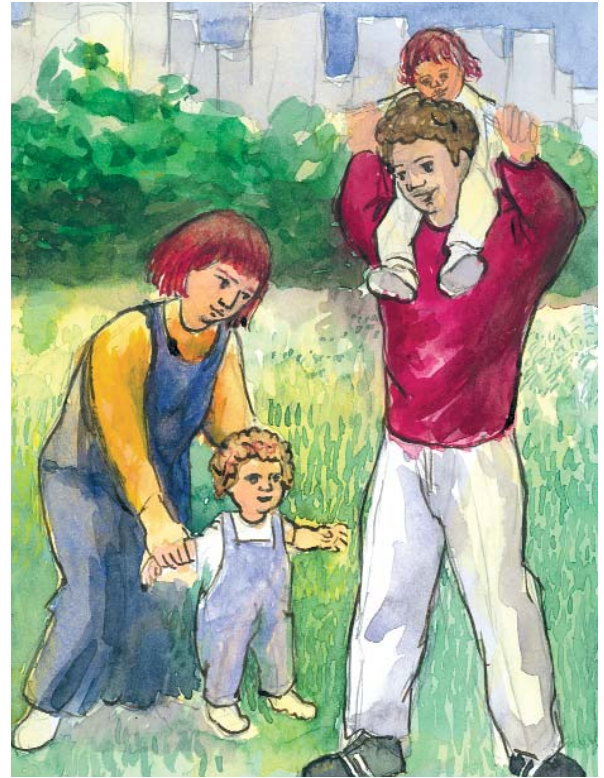
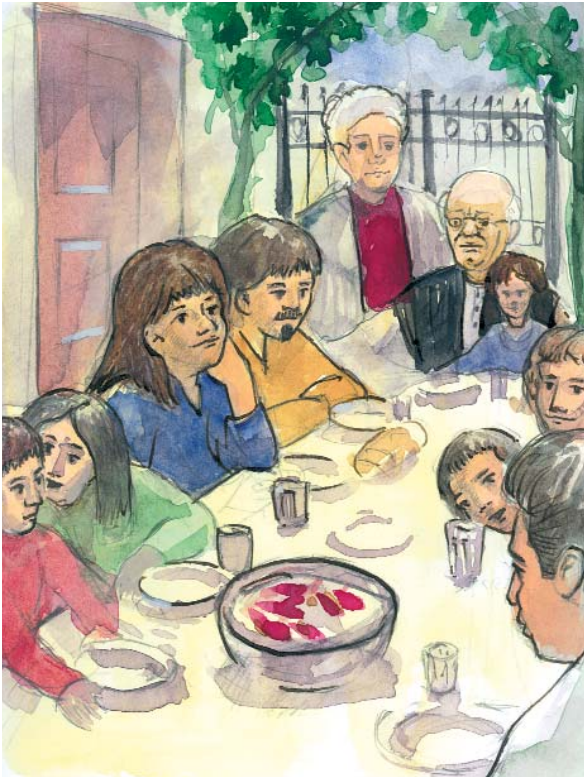

«Οικογενειακές σχέσεις»

1. Πώς φαντάζεσαι ότι ζουν οι οικογένειες που απεικονίζονται στα παραπάνω σκίτσα ;
2. Πόσα παιδιά κάνουν συνήθως τα σημερινά ζευγάρια; Πόσο συχνά συναντάμε πολύτεκνες οικογένειες;

Οικογενειακές στιγμές άλλοτε και τώρα

Η συγγραφέας στο βιβλίο «Το πέρασμα μιας ζωής» θυμάται τα παιδικά της χρόνια. Αυτό της δίνει την αφορμή να περιγράψει τις σκέψεις της για τις καθημερινές συνήθειες μιας σύγχρονης οικογένειας, όταν βρίσκεται στο σπίτι, και να τις συγκρίνει με τις συνήθειες μιας οικογένειας των παιδικών της χρόνων.

Είναι Κυριακή, απόγευμα του Απρίλη. Άλλο ένα απόγευμα που είμαι καθισμένη στην αγαπημένη μου γωνίτσα μπροστά στην τηλεόραση παρακολουθώντας μία κωμωδία ούτε ενδιαφέρουσα αλλά ούτε και έξυπνη... Η Κυριακή είναι μια δύσκολη μέρα. Δε βγαίνω άσκοπα. Επισκέψεις σε φιλικά σπίτια δεν κάνω. Σκέφτομαι ότι την Κυριακή ο κόσμος που εργάζεται λαχταρά να βγει έξω, να πάει εκδρομή ή και να καθίσει στο σπίτι του για να ξεκουραστεί. Και δεν έχει άδικο. Αυτό το διήμερο, αν δε βγει, θέλει να απολαύσει τις χαρές και τις ανέσεις του σπιτιού του. Κάποιοι θα ξεκουραστούν ξαπλωμένοι στον άνετο καναπέ και θα απολαμβάνουν τη γαργαλιστική μυρωδιά που έρχεται από την κουζίνα, όπου η μητέρα προφανώς ετοιμάζει ό,τι καλύτερο, ειδικά για τη μέρα αυτή. Τα παιδιά, αφού διαβάσουν, θα ασχοληθούν επιτέλους με τα αγαπημένα τους κόμμι.

Αληθινά διερωτώμαι τι στο καλό ζωή είναι κι αυτή. Δεν υπάρχει ώρα για συζήτηση, για διάλογο, που λέμε, να μιλήσουν όλοι μαζί και να πουν τη γνώμη τους, να γελάσουν, να χαρούν. Να δώσουν ένα ποτήρι νερό. Να πουν μια γλυκιά κουβέντα, να δώσουν ένα χάδι, ένα φιλί, να προσφέρουν ένα λουλούδι. Σχεδόν δεν υπάρχει χρόνος για τίποτα. Ο άνθρωπος δε χαίρεται τη ζωή του. Απομονώθηκε, κλείστηκε στον εαυτό του. Έγινε εγωιστής από τα βάρη και τις απαιτήσεις που μόνος του δημιούργησε.

Το καλό σπίτι, η άνετη διαμονή, το περιποιημένο φαγητό, το ντύσιμο για κάθε εποχή και κάθε περίπτωση, ο φωτισμός, η θέρμανση, το τηλέφωνο, το ωραίο αμάξι, τα καλά σχολεία, τα φροντιστήρια, οι ξένες γλώσσες, η άθληση, ο χορός, η μουσική και τόσα άλλα σχετικά με τη μόρφωση, που κάνουν σήμερα τα παιδιά να μην έχουν ώρα ν' αναστενάξουν...

Από την άλλη, μερικές δεκάδες χρόνια πριν υπήρχαν οι απλές, οι γνήσιες χαρές. Ήταν η καλή συντροφιά των γειτόνων, των φίλων, των συγγενών. Χωρίς τηλέφωνο εκείνα τα χρόνια, χτυπούσαν το χερούλι της πόρτας και άρχιζαν τη βεγγέρα. Καθισμένοι στο μεγάλο τραπέζι της τραπεζαρίας, κατά προτίμηση, περνούσε η ώρα ευχάριστα με την κουβεντούλα κοντά στο τζάκι...

Ατμόσφαιρα διαφορετική από τη σημερινή με τις ανέσεις του καλοριφέρ και του αυτοματισμού του τηλεφώνου και της τηλεόρασης. Σήμερα βεγγερίζουμε¹ με το τηλεκοντρόλ στο χέρι. Ακούς ειδήσεις. Σε λίγο ακούς τα ίδια σχεδόν από άλλο κανάλι. Κάποιος θέλει να δει κάποιο σίριαλ, που παρακολουθεί. Άλλος ψάχνει για κάποιο καλό έργο, που δεν υπάρχει πια. Άλλος για ποδόσφαιρο...

(Πόπη Σκορδίλη – Νιωτάκη, Στο πέρασμα μιας ζωής)

1. Πώς περνά, συνήθως, τις Κυριακές της η συγγραφέας;
2. Πώς περνά μια οικογένεια το βράδυ της σήμερα; Πώς το περνούσε πριν από μερικές δεκαετίες;
3. Πόσο φορτωμένο είναι το πρόγραμμα των σημερινών παιδιών;
4. Πόσο επικοινωνούν μεταξύ τους τα μέλη των σύγχρονων οικογενειών, σύμφωνα με τη συγγραφέα; Συμφωνείς με την άποψή της;

1. βεγγερίζουμε: περνάμε το βράδυ μας με παρέα

ΤΟ ΡΗΜΑ ΚΑΝΩ

Με το ρήμα **κάνω** ...**κάνουμε** σχεδόν τα πάντα!

- **Επισκέψεις** σε φιλικά σπίτια **δεν κάνω**.
- Ο γιος μου **κάνει** Αγγλικά και η κόρη μου μπαλέτο.
- Άννα, τι θα γίνει; **Δε θα κάνεις** καμιά δουλειά σήμερα;
- Χρειάζεται μεγάλη υπομονή για να **κάνει κανείς δίαιτα**.
- Δεν το ήξερα ότι **κάνετε παρέα** με την ξαδέρφη μου.

Θυμήσου ότι:

κάνω = 1) μαθαίνω : κάνω αγγλικά, χορό, πιάνο, ζωγραφική
2) ασχολούμαι με : κάνω ορειβασία, ιστιοπλοΐα, δουλειές (στο σπίτι)

Αλλά και:

κάνω σπίτι	κάνω πόλεμο	κάνω λάθος
κάνω οικογένεια	κάνω ειρήνη	κάνω υπομονή
κάνω παιδιά	κάνω όνειρα	κάνω μπάνιο
κάνω πρόοδο (σε)	κάνω παράπονα	κάνω δίαιτα
κάνω σκέψεις (για)	κάνω επίσκεψη (σε)	κάνω το σωστό

- 1) Τι σημαίνουν οι παραπάνω φράσεις με το **κάνω**;
- 2) Ποιες άλλες φράσεις με το **κάνω** ξέρεις;

Όταν η μαμά δουλεύει

Ο Γρηγόρης και η μικρότερη αδερφή του η Αναστασία, μεγάλωσαν με ένα δεδομένο: ο μπαμπάς στη δουλειά, η μαμά στο σπίτι. Ο πατέρας τους ήταν συνétairos σε ένα γραφείο πολιτικών μηχανικών, ενώ η μητέρα τους, που είχε σπουδάσει αισθητικός, είχε απορροφηθεί τόσο από τη φροντίδα του σπιτιού και τις ανάγκες των παιδιών που δεν κατάφερε να εξασκήσει ποτέ το επάγγελμά της. Όσπου μια μέρα αποφάσισε να γίνει επιχειρηματίας. Άνοιξε ένα ινστιτούτο αισθητικής με μία φίλη της από τα παλιά!

Η απουσία της μητέρας του Γρηγόρη από το σπίτι δημιούργησε αρχικά...το χάος. «Δεν ξέρω τι σκεφτήκαμε και αφήσαμε τα πράγματα στην τύχη τους. Ίσως μέσα μας ελπίζαμε κρυφά ότι ο ενθουσιασμός της μητέρας μας θα ξεφούσκωνε σε λιγότερο από μια βδομάδα, ότι μια μέρα θα γυρνούσε κατάκοπη¹ από τα καινούρια της καθήκοντα και θα μας ανακοίνωνε ότι δεν είναι φτιαγμένη για επιχειρηματικές περιπέτειες. Έλα, όμως, που η μέρα αυτή αργούσε!», λέει ο Γρηγόρης.

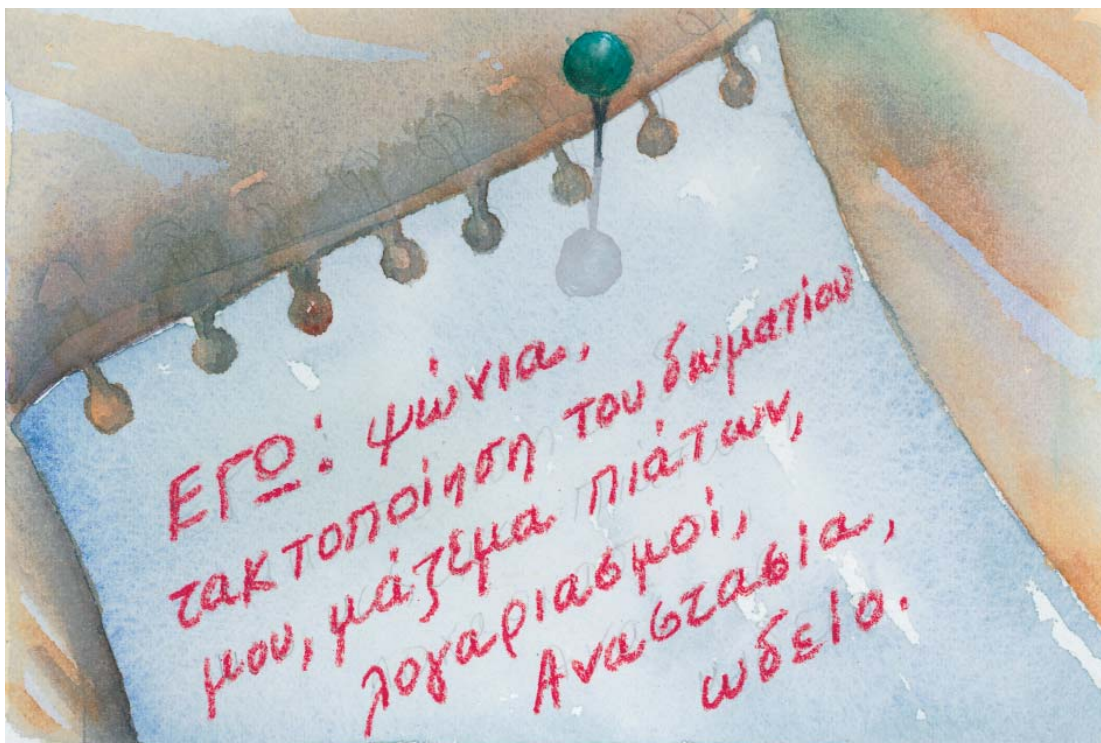
«Τις πρώτες μέρες αφήναμε τα πιάτα μας άπλυτα στην κουζίνα, τα κρεβάτια μας άστρωτα και τα άπλυτα ρούχα να στοιβάζονται στον κάδο. Τρώγαμε μόνο από φαστ φουντ και λείπαμε από το σπίτι χωρίς να δίνουμε λογαριασμό σε κανέναν. Αναγκαστήκαμε να κάνουμε το πρώτο μας οικογενειακό συμβούλιο, που λειτούργησε σαν πρόωρη ενηλικίωσή μου. Τώρα ο καθένας έπρεπε να αναλάβει τις ευθύνες του. Εγώ ανέλαβα τα ψώνια – εννοείται ότι πριν ξεκινήσω για το σούπερ μάρκετ θα έπρεπε να συμβουλευτώ το χαρτάκι με τις ελλείψεις που ήταν κολλημένο με μαγνητάκι στην πόρτα του ψυγείου. Επίσης, ανέλαβα τη φροντίδα του

1. κατάκοπη: πολύ κουρασμένη

δωματίου μου, το μάζεμα των πιάτων, τις πληρωμές των λογαριασμών και το πήγαινε – έλα της Αναστασίας στο βραδινό μάθημα στο ωδείο. Το σφουγγάρισμα, το ξεσκόνισμα και το σιδέρωμα θα τα έκανε μια γυναίκα που θα ερχόταν μια φορά την εβδομάδα. Η αδερφή μου πήρε πάνω της το καθάρισμα του μπάνιου, το χώρισμα των ρούχων για να μπουν στο πλυντήριο, το κόψιμο της σαλάτας, το στρώσιμο του τραπεζιού. Η μαμά θα είχε το μαγείρεμα και ο μπαμπάς τις μικροεπισκευές και το πότισμα των λουλουδιών. Κανονικό εργοστάσιο. Έβαλα ένα χαρτάκι με τις υποχρεώσεις μου στον πίνακα ανακοινώσεων και υποσχέθηκα να είμαι συνεπής. Στην πραγματικότητα ήμουν έξαλλος με όλα αυτά!»

Ρωτάω τον Γρηγόρη τι του φάνηκε πιο δύσκολο από όλους αυτούς τους νέους κανόνες. Η απάντησή του με εκπλήσσει: «Το δυσκολότερο ήταν η απουσία της. Όσο κι αν δε θέλαμε να το παραδεχτούμε, όσο κι αν το είχαμε σαν δεδομένο, και μόνο η παρουσία της μητέρας στο σπίτι μας έκανε πιο δυνατούς, μας έκανε πιο ασφαλείς, ίσως και πιο ανεύθυνους, δεν ξέρω...»...

(SuperΚατερίνα, τ. 282)

1. Η μητέρα σου εργάζεται; Πώς αισθάνεσαι γι' αυτό;
2. Αν η μητέρα σου δεν εργαζόταν και έμενε στο σπίτι, σε τι θα άλλαζε η ζωή σας;
3. Αν η μητέρα σου, ενώ δεν εργάζεται ως τώρα, αποφασίσει να πιάσει δουλειά πώς πιστεύεις ότι θα νιώσεις;
4. Τι νομίζεις ότι θα απαντούσε η μητέρα του Γρηγόρη στα παράπονά του;

ΟΙ ΔΟΥΛΕΙΕΣ ΤΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ

Το σκούπισμα
 Το σφουγγάρισμα
 Το ξεσκόνισμα
 Το καθάρισμα του μπάνιου, της κουζίνας
 Το στρώσιμο του κρεβατιού
 Το συμμάζεμα / το συγύρισμα

Το πλύσιμο στο πλυντήριο / πλύσιμο στο χέρι
 Το άπλωμα
 Το σιδέρωμα

Το μαγείρεμα
 Το κόψιμο της σαλάτας, του ψωμιού
 Το στρώσιμο του τραπεζιού
 Το μάζεμα του τραπεζιού
 Το πλύσιμο των πιάτων

Το πότισμα
 Τα ψώνια
 Η πληρωμή των λογαριασμών
 (ΔΕΗ (για το ηλεκτρικό ρεύμα),
 ΟΤΕ (για το τηλέφωνο))

Ξέρεις ότι, για να πούμε τι δουλειές πρέπει να κάνουμε, χρησιμοποιούμε τη φράση: έχω να σκουπίσω, να ξεσκονίσω και να σφουγγαρίσω;

- Ράνια, τέλειωσες με τις δουλειές σου;
- Όχι, έχω ακόμα να σκουπίσω και να σφουγγαρίσω.
- Εγώ έχω να βάλω πλυντήριο και ηλεκτρική (σκούπα).

Οικογενειακές διακοπές

Οι Βλαστοί ετοιμάζονται να πάνε στην Κρήτη. Άλλοι κάνουν όνειρα για το πώς θα περάσουν τις διακοπές τους εκεί και άλλοι...δυσανασχετούν!

A.

Φωτεινή Βλαστού: Τι σκέφτεσαι, Γιώργο; Μου φαίνεται ότι ονειροπολείς.

Γιώργος Βλαστός: Σκέφτομαι πώς θα περάσουμε τις μέρες των διακοπών στο χωριό.

Φωτεινή Βλαστού: Α! μάλιστα. Να σου πω εγώ! Πρώτα πρώτα, θα ηρεμήσουμε. Θα ησυχάσουμε από τα κορναρίσματα των αυτοκινήτων και από τις ανοικτές τηλεοράσεις στα μπαλκόνια!

Γιώργος Βλαστός: Θα ακούμε μόνο τους θορύβους της φύσης: τα πουλιά, τα ζώα, το νερό να κυλάει...άντε, και καμιά λύρα τα βράδια!

Φωτεινή Βλαστού: Θα απολαμβάνουμε τη φύση και τον καθαρό αέρα...

Καίτη Βλαστού: Θα τρώμε τα καταπληκτικά φαγητά της κυρα-Ιφιγένειας!

Γιώργος Βλαστός: Εγώ, θα ξεκουράσω λίγο τον πατέρα μου. Θα ασχοληθώ με τον κήπο και τα λαχανικά.

Φωτεινή Βλαστού: Ναι, καλά, δε χρειάζεται βοήθεια ο πατέρας σου. Μάλλον εσένα σου έχει λείψει η αγροτική ζωή.

Γιώργος Βλαστός: Γιατί, άσχημα είναι; Θα σου κόβω τα λαχανικά την ώρα που τα θέλεις και θα τα μαγειρεύεις ολόφρεσκα και γεμάτα βιταμίνες!

Καίτη Βλαστού: Θα βοηθάμε κι εμείς στο μαγείρεμα, ε, Φωτεινή;

Φωτεινή Βλαστού: Ε, βέβαια! Τόσα στόματα είμαστε! Άλλωστε, θα περνάμε και την ώρα μας έτσι. Πόση ώρα θα καθόμαστε στη θάλασσα;

Γιώργος Βλαστός: Τώρα μάλιστα! Ο Δημήτρης με έβαλε να του υποσχεθώ ότι θα πηγαίνουμε στην παραλία στις δέκα και θα φεύγουμε στη μία!

Φωτεινή Βλαστού: Καλά, όταν θα φτάσουμε, θα το ξανασυζητήσουμε! Το σίγουρο είναι ότι σε αυτές τις διακοπές θα ξεκουραστούμε!

B.

- Ιφιγένεια:** Κι έτσι που λες, Έλλη μου! Ο μπαμπάς μου έβαλε όρο: «Πρώτα θα έρθεις στο χωριό μαζί μας και μετά θα πας διακοπές με τις φίλες σου! Θα στενοχωρήσεις τους παπούδες σου, αν δεν έρθεις! Κι έπειτα, τι θα πει ο κόσμος, αν δεν έρθεις;»
- Έλλη:** Αχ, βαρέθηκα να ακούω «Τι θα πει ο κόσμος;»! Τι με νοιάζει εμένα για τον ξένο κόσμο; Πάντως για το άλλο, έχει δίκιο ο μπαμπάς σου. Θα στενοχωρηθούν ο παππούς και η γιαγιά σου, αν δεν πας.
- Ιφιγένεια:** Ναι, μωρέ, το ξέρω. Περισσότερο για αυτούς θα πάω κι εγώ. Ξέρεις τι βαρετά που θα περάσω στο χωριό; Σκέτη πλήξη!
- Έλλη:** Μη μου πεις! Δε θα κάνετε μπάνια;
- Ιφιγένεια:** Θα κάνουμε, αλλά πώς; Η θάλασσα είναι είκοσι χιλιόμετρα μακριά, κι έτσι θα πηγαίνουμε όλοι μαζί με το αυτοκίνητο και θα επιστρέφουμε όλοι μαζί. Θα τους ακολουθώ, θέλω δε θέλω. Κι αν βρω παρέα και θελήσω να μείνω το μεσημέρι για έναν καφέ; Όχι, δε θα με αφήσουν, γιατί ποιος θα με φέρει πίσω, και τι θα πει το χωριό αν με δουν να μιλάω με κάποιον... και τέτοια.
- Έλλη:** Θα ξανασυναντήσεις τις φίλες σου από το χωριό, όμως. Κάτι θα μπορείτε να κάνετε, δεν μπορεί!
- Ιφιγένεια:** Τα απογεύματα θα κάνουμε βόλτες στην πλατεία και θα με ρωτάνε πώς είναι η ζωή στην πρωτεύουσα! Και το βράδυ, θα κοιμόμαστε στις δώδεκα το αργότερο, γιατί δεν θα έχουμε τι να κάνουμε!
- Έλλη:** Πολύ μαύρα μου τα περιγράφεις! Βάζω στοίχημα ότι τα πράγματα δεν είναι τόσο τρομερά! Εδώ θα σε αφήσουν οι γονείς σου να πας διακοπές χωρίς αυτούς και δε θα σε αφήσουν να καθίσεις σε μια καφετέρια; Να δεις, Ιφιγένεια, που δεν θα είναι τα πράγματα όπως παλιά. Μεγαλώσαμε πια!
- Ιφιγένεια:** Εγώ το ξέρω. Στον πατέρα μου να το πεις!

ΑΠΛΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΡΚΗΣ ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ

Θυμήσου ότι, όταν μιλάμε για το παρελθόν, άλλοτε χρησιμοποιούμε Παρατατικό και άλλοτε Αόριστο.

Το ίδιο συμβαίνει και όταν μιλάμε για το μέλλον. Τότε μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε Μέλλοντα Διαρκή ή Μέλλοντα Απλό.

Ο Διαρκής Μέλλοντας δείχνει:

(α) αυτό που θα γίνεται συχνά στο μέλλον.

- Από φέτος διακοπές **θα πηγαίνουμε** μόνο τον Σεπτέμβριο. Είναι πιο οικονομικά και η θάλασσα είναι υπέροχη.
- Ο παπούς μάς υποσχέθηκε ότι, τα καλοκαίρια που θα πηγαίνουμε στο χωριό, **θα μας αφήνει** να φροντίζουμε τα ζώα του.

(β) αυτό που θα γίνεται συγχρόνως με κάτι άλλο.

- Όταν εσύ **θα μπαίνεις** στο αεροπλάνο, εγώ **θα φτάνω** στο χωριό.
- Η Άννα είναι έξι χρόνια μικρότερη από την Ελένη. Άρα, όταν η Άννα **θα αρχίζει** το σχολείο, η αδερφή της **θα το τελειώνει**.

(γ) αυτό που θα έχει διάρκεια στο μέλλον.

- Αύριο **θα διαβάζω** όλη μέρα για το διαγώνισμα.
- Στο νησί **θα κολυμπάμε** τουλάχιστον μία ώρα τη μέρα.

Ο Απλός Μέλλοντας δείχνει:

(α) αυτό που θα κρατήσει για λίγο, μια συγκεκριμένη στιγμή στο μέλλον.

- Αύριο **θα πάμε** σινεμά. Θα έρθεις;
- Ο Νίκος είπε ότι **θα φύγει** από τη δουλειά του τον επόμενο μήνα, αν και δεν έχει βρει ακόμα άλλη δουλειά.

(β) αυτό που θα έχει κάποια διάρκεια, αλλά θα ολοκληρωθεί σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή.

- Για λίγο **θα μείνουν** στο ενοίκιο, αλλά μετά θα χτίσουν δικό τους σπίτι.
- **Θα περάσουμε** καταπληκτικά για δύο εβδομάδες στην Κρήτη, αλλά μετά πίσω στη ρουτίνα!

Ο ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΤΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ ΣΕ -ΜΑΙ

- Θα ασχοληθώ με τον κήπο και τα λαχανικά.
- Το σίγουρο είναι ότι σε αυτές τις διακοπές θα ξεκουραστούμε!
- Πρώτα θα έρθεις στο χωριό μαζί μας και μετά θα πας διακοπές με τις φίλες σου!
- Θα στενοχωρηθούν ο παππούς και η γιαγιά σου, αν δεν πας.
- Πόση ώρα θα καθόμαστε στη θάλασσα;
- Και το βράδυ, θα κοιμόμαστε στις δώδεκα το αργότερο, γιατί δεν θα έχουμε τι να κά-
νουμε....

Θυμήσου τις βασικές καταλήξεις των ρημάτων σε -μαι στον Απλό Μέλλοντα. Να θυμάσαι ότι ο Απλός Μέλλοντας των ρημάτων αυτών τονίζεται πάντα στην τελευταία συλλαβή:

	Ενεστώτας		Μέλλοντας Απλός
1.	λούζομαι ετοιμάζομαι	-στώ →	θα λουστώ → θα ετοιμαστώ
2.	παντρεύομαι κουρεύομαι	-ευτώ →	θα παντρευτώ → θα κουρευτώ
3.	σκέφτομαι κρύβομαι	-φτώ →	να σκεφτώ → θα κρυφτώ
4.	δέχομαι ανοίγομαι	-χτώ →	να δεχτώ → να ανοιχτώ
5.	α. λύνομαι δένομαι μορφώνομαι	-θώ →	θα λυθώ → θα δεθώ θα μορφωθώ
	β. συμπεριφέρομαι	-θώ	θα συμπεριφερθώ
6.	α. φοβάμαι θυμάμαι	-ηθώ →	θα φοβηθώ → θα θυμηθώ
	β. ασχολούμαι προσκαλούμαι	→	→ θα ασχοληθώ → θα προσκληθώ
	γ. νικιέμαι κρατιέμαι	→	→ θα νικηθώ → θα κρατηθώ

Προσοχή! Λέμε θα στεναχωρεθώ και θα στεναχωρηθώ, αλλά μόνο θα βαρεθώ, θα παραπονεθώ.

ΠΩΣ ΕΚΦΡΑΖΟΥΜΕ ΤΗΝ ΑΜΦΙΣΒΗΤΗΣΗ ΜΑΣ

Στον προφορικό λόγο, χρησιμοποιούμε συχνά κάποιες εκφράσεις για να αμφισβητήσουμε αυτά που λέει κάποιος. Οι παρακάτω είναι μερικές από αυτές.

- **Ναι, καλά,** δε χρειάζεται βοήθεια ο πατέρας σου.
- **Γιατί, άσχημα είναι;** Θα σου κόβω τα λαχανικά την ώρα που τα θέλεις.
- **Τώρα μάλιστα!** Σιγά μη δεχτεί να έρθει!
- - Θα περάσουμε απάισια. Στο χωριό είναι πολύ βαρετά.
- **Μήπως υπερβάλλεις λιγάκι;** Στο χωριό έχει τόσα πράγματα να κάνεις. Μπάνιο στη θάλασσα, βόλτες με τα ξαδέρφια σου..
- Ξέρεις τι βαρετά που θα είναι στο χωριό; Σκέτη πλήξη!
- **Μη μου πεις!** Δε θα κάνετε μπάνια;
- - Άκου που σου λέω! Δεν θα με αφήνουν να πάω πουθενά!
- **Πολύ μαύρα μου τα περιγράφεις! Βάζω στοίχημα** ότι τα πράγματα δεν είναι τόσο τρομερά! Και έπειτα, **από τη μια** λες ότι δε θέλεις να πας στο χωριό σας **και από την άλλη** δε βλέπεις την ώρα να έρθει η μέρα που θα φύγετε!
- - Μείναμε σ' αυτό το ξενοδοχείο με 40 ευρώ τη βραδιά!
- **Σοβαρά μιλάς;** Τόσο δεν δίνεις ούτε σε ενοικιαζόμενα δωμάτια!

Ναι, καλά!	Γιατί, άσχημα είναι;	(Νομίζω ότι) τα παραλές.
Μη μου πεις!	Πολύ μαύρα μου τα περιγράφεις.	Τώρα μάλιστα!
Από τη μια ... και από την άλλη...		Μήπως υπερβάλλεις;
Σοβαρά (μιλάς);		

Το χάσμα των γενεών

Α. Παράπονα για τη μαμά.

Στο παρακάτω κείμενο μία έφηβη, η Μαργαρίτα, γράφει ένα γράμμα σε έναν φίλο της όπου κάνει παράπονα για τη μητέρα της.

Αγαπημένε μου Μιχάλη,

Χθες καβγάδισα πάλι με τη μητέρα μου. Αλλά ας πάρω τα πράγματα από την αρχή...

Θα μπορούσα να πω ότι μου είναι εντελώς αδιάφορο το τι κάνουν οι άλλοι και το πώς σκέφτονται. Ακόμα και το πώς ζουν. Αυτό όμως δεν είναι τελείως αληθινό. Έχω παρατηρήσει ότι πολλές φορές λέω πράγματα που δεν πιστεύω. Αισθάνομαι έτσι πως προσθέτω κάτι στο «ίματζ» μου. Θα μου πεις τώρα πως αφού, με ενδιαφέρει το «ίματζ», σίγουρα με ενδιαφέρουν και οι άλλοι και το πώς σκέφτονται για μένα.

Σήμερα πήγα με τρία ακόμα παιδιά από το φροντιστήριο σε μια καφετέρια. Δεν ήθελα να σκεφτούν οι άλλοι πως είμαι ακοινωνήτη ή ακατάδεκτη, μπορεί και μαμό-θρεφτη στη χειρότερη περίπτωση. Γι' αυτό τον λόγο ακριβώς δεν ειδοποίησα και τη μητέρα μου ότι θα καθυστερήσω. Δεν ξέρω αν άξιζε τον κόπο. Δε μιλούσα πολύ, μόνο παρακολουθούσα τα σχόλια, τα πιο πολλά για τους καθηγητές. Το κακό είναι ότι οι περισσότεροι καπνίζουν σε μια καφετέρια. Ήταν φυσικό να με αγγίξει η μυρωδιά του τσιγάρου. Δε φανταζόμουν, όμως, ποτέ τη σκηνή που θα επακολουθούσε στο σπίτι, με μια ανήσυχη μαμά που διαπιστώνει ότι η κόρη της μυρίζει τσιγάρο και ποιος ξέρει πού πήγε και που έμπλεξε... Δεν της απάντησα, κατά τη συνήθειά μου. Τη βεβαίωσα απλά πως δεν καπνίζω - δε σκέφτηκα ποτέ κάτι τέτοιο - γιατί δε μου αρέσει, και στο κάτω κάτω εγώ θ' αποφασίζω για το τι θα κάνω στη ζωή μου. Μπορεί να της φάνηκε κάπως σκληρό, όμως δεν της έδωσα ποτέ αφορμή για να μη μου έχει εμπιστοσύνη. Το αντίθετο μάλιστα[.....].

Τέλοσπαντων! Ας μη σε κουράσω άλλο με τα δικά μου. Εσύ πώς περνάς; Πότε θα φύγετε για διακοπές; Πού θα πάτε; Μου είχες πει για Κέρκυρα. Ισχύει; Για πόσον καιρό θα λείπεις; Σίγουρα θα περάσεις τέλεια! Περιμένω γράμμα με κάθε λεπτομέρεια για όλα!

Μαργαρίτα

1. Για ποιον λόγο δεν ειδοποίησε η Μαργαρίτα τη μητέρα της ότι θα αργήσει;
2. Κρίνεις δικαιολογημένη την αντίδραση της μητέρας ή όχι;
3. Πιστεύεις ότι η μητέρα πρέπει να εμπιστεύεται περισσότερο τη Μαργαρίτα; Γιατί;
4. Εσύ νιώθεις ποτέ σαν τη Μαργαρίτα; Πως θα συμπεριφερόσουν σε μια τέτοια περίπτωση;

B. Να ζήσουν τη ζωή τους!

Εκτός από τους γονείς που διαφωνούν με τα παιδιά τους και τους δίνουν το δικαίωμα να μιλάνε για «χάσμα των γενεών», υπάρχουν και οι γονείς που προσπαθούν να μπουν στη θέση των παιδιών τους. Χαρακτηριστικές για αυτό είναι οι απόψεις του αρθρογράφου.

«Για να το πετύχουμε αυτό (το να ζήσουν τα παιδιά μας τη ζωή τους), θα πρέπει να αποδεχτούμε πως ανοίγουν τα φτερά τους πια για να πετάξουν μόνα τους, πως σε καμιά περίπτωση δεν αποτελούν τη «δική» μας συνέχεια (ακόμα χειρότερο, δεν είναι τα παιδιά μας εκείνα που θα υλοποιήσουν σχέδια και όνειρα που δεν υλοποιήσαμε εμείς – δεν θα ζήσουμε εμείς τη δική τους ζωή και τα όνειρα!), πως εμείς το μόνο που μπορούμε να κάνουμε είναι να τα παρακολουθούμε και να συμμεριζόμαστε τις δικές τους χαρές και επιδιώξεις με μια γλυκιά υπενθύμιση: ότι θα είμαστε πάντα εκεί, κάθε φορά που αυτά θα νιώσουν την ανάγκη της παρουσίας και της βοήθειάς μας.

Είναι εύκολο κάτι τέτοιο; Σίγουρα όχι. Γίνεται, όμως ευκολότερο, αν γυρίσουμε κάμποσα χρόνια πίσω και θυμηθούμε τη δική μας «απεξάρτηση» από το οικογενειακό περιβάλλον, τις δικές μας επαναστάσεις, τη δική μας βεβαιότητα πως εμείς ξέρουμε καλύτερα και πως, επιτέλους εμείς θα ζήσουμε τη ζωή μας.»

(Η Καθημερινή, 6/6/2004)

1. Ποιο είναι το λάθος που κάνουν μερικοί γονείς, σύμφωνα με τον αρθρογράφο;
2. Τι πρέπει να κάνουν οι γονείς; Ποια στάση πρέπει να έχουν απέναντι στα παιδιά τους;

Συνήθως οι έφηβοι

θεωρούν τους γονείς τους

καταπιεστικούς
υπερπροστατευτικούς
υπερβολικούς
απαιτητικούς
γκρινιάρηδες
εκνευριστικούς

ενώ θα τους ήθελαν

ανεκτικούς
προοδευτικούς
υποχωρητικούς
γεμάτους κατανόηση

Από την άλλη κάποιοι γονείς

παραπονιούνται ότι τα παιδιά τους είναι

αδιάφορα
ανεύθυνα
ατίθασα
απρόσεκτα
ανώριμα
ασυνεπή

ενώ χαίρονται όταν είναι

υπάκουα
μελετηρά
ευγενικά

αλλά και
ανεξάρτητα
υπεύθυνα

Η ΠΡΟΘΕΣΗ ΓΙΑ

Με την πρόθεση για δείχνουμε:

α) τη χρονική διάρκεια

Η Μαρία μιλούσε με τον διευθυντή για δύο ολόκληρες ώρες.

Θα πάμε στην Κρήτη για μια βδομάδα!

β) τον σκοπό

Ζωγράφισε αυτόν τον πίνακα για την κόρη της.

Θα πάμε στο περίπτερο για παγωτό.

γ) τον προορισμό

Ξεκίνησε για τη Θεσσαλονίκη στις τρεις.

Ο Άγγελος έφυγε σήμερα για Αυστραλία.

δ) την αξία

Πούλησε το πατρικό του σπίτι για πενταροδεκάρες.

Αγόρασε αυτό το οικόπεδο για μια περιουσία.

ε) την αναφορά, το θέμα

Το συμβούλιο της εταιρείας συζήτησε για την προαγωγή του κ. Μακρίδη.

Χτες όλο το βράδυ μιλούσαμε για τον διαγωνισμό.

Ορκίσου να μην το πεις!

Δύο μικρά κορίτσια που έχουν χάσει τον πατέρα τους συζητούν για την πιθανότητα να αποκτήσουν ξανά έναν πατέρα.

Ένα βράδυ, όταν πέσαμε στα κρεβάτια μας, η Λίλη μου φώναξε ψιθυριστά:

«Θαλίτσα, κοιμάσαι; Έχω να σου πω ένα μυστικό, αλλά θα ορκιστείς πως δε θα το μαρτυρήσεις σε κανέναν».

«Τι, τι;», τέντωσα τ' αυτιά μου κι ανασηκώθηκα.

«Πρώτα να ορκιστείς».

«Και πώς να ορκιστώ;».

«Να πεις: “Μα τον Θεό, δε θα το μαρτυρήσω”».

«Όμως εγώ, ξέρω», είπα, «ότι δεν πρέπει να λέμε συχνά το όνομα του Θεού».

«Κι εγώ δε σου λέω τίποτα», είπε η Λίλη.

Εμένα μ' έτρωγε η περιέργεια να μάθω τι ήταν αυτό που χρειαζόταν όρκος για να μου το πει, κι έκανα μια ζαβολιά.

«Καλά δε θα το μαρτυρήσω, μα τον Θεό», είπα φωναχτά κι αμέσως είπα από μέσα μου «ρίο» κι έτσι πίστεψα πως ο όρκος μου έγινε «μα το θεωρείο».

«Ξέρεις», άρχισε η Λίλη, «έκανα μια ζαβολιά».

«Κι εγώ έκανα μια ζαβολιά», πετάχτηκα, «αλλά πες πρώτα εσύ και μετά θα σου πω και τη δικιά μου».

1. αλλόκοτη: παράξενη

Η Λίλη συνέχισε:

«Κρύφτηκα κι άκουσα τι έλεγαν οι γειτόνισσες στη μαμά».

«Ααααα! Κρυφάκουσες!»

«Θέλεις ν' ακούσεις ή δε θέλεις;»

«Θέλω».

«Τότε κι εσύ είναι σαν να κρυφακούς, γιατί θ' ακούσεις αυτά που κρυφάκουσα».

«Όμως εγώ δεν είμαι κρυμμένη κι εσύ θέλεις να μου τα πεις». Η Λίλη έτσι κι αλλιώς θα μου τα 'λεγε, δεν κρατιόταν, ήθελε να τα πει να ξαλαφρώσει:

«Έλεγαν πως θα μας φέρουν έναν άλλον μπαμπά, να τον παντρευτεί η μαμά, κι ότι πρέπει η μαμά να κλείσει τα μάτια της και να τον πάρει, γιατί είναι μεγάλη τύχη και τέτοια. Αλλά η μαμά, νομίζω, δεν ήθελε να κλείσει τα μάτια της, γιατί είπε: «Κι αν δω να στραβοκοιτάξει¹ τα παιδιά μου, κι αν κάνω κι άλλα παιδιά...»».

Ένιωσα να βουλιάζω σαν σωσίβιο και πετάχτηκα ν' αρπαχτώ από τα λόγια μου.

«Α, τις γειτόνισσές μας! Καλά κάνω εγώ και δεν τις χωνεύω. Τώρα καταλαβαίνω γιατί όλο τριγυρνούν μέσα στο σπίτι μας, για να κάνουν παζαρέματα για καινούριους μπαμπάδες!».

Η Λίλη όλη μέρα αυτά σκεφτόταν και είχε πολλά ερωτήματα που τη βασάνιζαν και με κοίταζε στα μάτια σαν να περίμενε από μένα βοήθεια για τις απαντήσεις που δεν ήξερε να δώσει.

«Εσύ, τι λες;» ρώτησε, «θέλεις άλλον μπαμπά;»

«Θέλω. Και τη μαμά μας τη θέλω γελαστή και να φοράει χρωματιστά και κόκκινα φορέματα και να μας κάνει και άλλα αδερφάκια... Όμως να μας αγαπάει κι εμάς όπως τώρα...».

«Δηλαδή, για να 'χουμε χαρούμενη μαμά κι άλλα αδερφάκια, πρέπει να έχουμε ξένο μπαμπά που να μας στραβοκοιτάει; Αν είναι έτσι, γιατί να πάρουμε τον ξένο και να μην πάρουμε για μπαμπά μας κάποιον που τον γνωρίζουμε και μας γνωρίζει, για να είμαστε αγαπημένοι;»

«Ποιον να πάρουμε;»

Και δε δυσκολεύτηκα να δώσω αμέσως τη λύση.

«Να πάρουμε για μπαμπά τον δάσκαλό μου, που έχει και το ίδιο όνομα με τον πραγματικό μας μπαμπά κι είναι καλός και θα μας παίζει και βιολί».

«Καλέ, αυτός είναι μια σταλιά μπαμπάς. Δεν τον θέλω», δήλωσε η Λίλη.

(Θέτης Χορτιάτη, Ο δάσκαλος με το βιολί και το αστέρι)

1. Για ποιον λόγο πιστεύουν τα κορίτσια ότι οι γειτόνισσες έρχονταν στο σπίτι τους;
2. Γιατί η μητέρα διστάζει να παντρευτεί ξανά;
3. Τι πιστεύεις ότι θα γίνει στη συνέχεια της ιστορίας;

1. να στραβοκοιτάξει: εδώ, να φερθεί με άσχημο τρόπο